

תרגילים מסכמים - שאלות מתוך טקסטים

תרגיל 1

לפניכם קטע מכתבה בעיתון 'הבריאות שלך':

הצורך באוכל מתוק הוא מנגנון הישרדותי, שמאותת לנו לְסַפֵּק לגופנו אנרגיה זמינה לצורך התְּפִקוד השוֹטֵף, אך הבעיה היא שהאהבה הזאת שלנו גוֹרֶמֶת לנו לְצַרֵּךְ: אנרגיה רבה מדי וּלְהִשְׁמִין. שיטת שומרי משקל דוֹגְלֶת בְּהִתְאַמָּה של התפריט לאדם ולצרכיו הגופניים והנפשיים. אנו מאמינים שְׁהִמְנָעוֹת ממזון אָהוּב היא אינה פתרון מְתִקֵּל על הדעת לאורך זמן, לכן הִמְצָאוּ "נקודות הפְּנוּק" בתוכנית הנקודות. בכל יום יש שתי נקודות שאנו יְכוּלִים לאכול במסגרתם מה שְׁמֵתֶחֱשֵׁק לנו, מה שְׁמִפְּנֵק אותנו באמת. אפשר גם לְצַבֵּר את הנקודות האלה וּלְנַצֵּל אותם אחת לשבוע.

- א. מצאו בקטע **שלושה שמות פעולה**, וציינו את בנינם.
- ב. לפניכם מילים מתוך הקטע: לְסַפֵּק, לְצַרֵּךְ, לְצַבֵּר, לְנַצֵּל. מה משותף למילים אלה מבחינת חלק הדיבר? מדוע, לדעתכם, נעשה שימוש רב בצורה זו? נתחו כל מילה לשורש ולבניין.
- ג. באיזה זמן משתמשת הכותבת? הביאו שתי דוגמות לכך מן הקטע. מדוע, לדעתכם נעשה שימוש בעיקר בזמן זה?
- ד. "...לכן הִמְצָאוּ "נקודות הפְּנוּק" בתוכנית הנקודות." מהי המשמעות של הפועל 'הִמְצָאוּ'? מדוע, לדעתכם, נעשה שימוש בצורה זו?

תרגיל 2

לפניכם קטע מידעיה מתוך העיתון "אקים ישראל":

גני הילדים לְחִנוּךְ מיוחד לבני חמש ומעלה ייהנו מיום לימודים ארוך בן שמונה שעות לפחות. זאת בעקבות מאבק שאותו יזְמָה אקים ישראל, בְּשִׁתּוֹף עם עמותת 'נועה', העמותה לקדוּם יום חֲנוּךְ ארוך. בחודש אוגוסט 2007 הִשְׁיִגָה אקים פְּרִיצֵת דרך בתחום, כאשר ועדת החינוך של הכנסת אֶשְׁרָה את הצו שלפיו יש לְקַיֵּם יום לימודים ארוך ביישובי הפריפריה. בעקבות המאבק של העמותה, הִחְלֵט לְכַלֵּל גם את ילדי החינוך המיוחד. וגם אלה שאינם מְאֻבְחָנִים כבעלי פְּגוּר שכלי, אלא בעלי מוגבלויות שונות. אקים מְתִכְנֶנֶת לְהִמְשִׁיךְ במאבקה, על מנת שגם תלמידי בתי הספר באותם יישובים ייהנו מכך. נְשַׁמַּח לְעֵדְכֶן אתכם לגבי ההִתְפַּתְחוּת בעניין זה.

- א. מהו הבניין המשותף למילים: חנוך, קדום, שתוף?
 ב. נתחו את הפעלים: מאבְּחָנִים, הֶחְלַט לשורש ולבניין.
 מהי המשמעות המשותפת לשניהם?

ג. לפניכם טבלה, ובה מופיעות מילים מן הקטע. השלימו אותה.

שם עצם מאותו שורש	בניין	שורש	המילה
			יִזְמָה
			הַשִּׁיגָה
			אֲשָׁרָה
			לְקַיֵּם
			לְכַלֵּל
			מִתְכַּוֵּנָה
			נִשְׁמַח
			לְעַדְבָן

תרגיל 3

מתוך כתבה בעיתון בנושא חמוש אווירי:

מחקר מְקִיף שנערך באוניברסיטת תל אביב אודות הֶבְּטִים הכלכליים של המערכת החדשה, העלה כמה יתרונות של השיטה החדשה, לפיה המטוסים לא יִדְקְקוּ לְנִחִיתָה כדי לְהַצִּיֵד בתחמושת.
 היתרון הבולט הוא שבמְצָבִים מְסֻיָּמִים נִתֵּן יהיה לְהַכְפִּיל פי ארבעה את מספר הפצצות המְטָלוֹת במסגרת זמן נְתוּן.

א. השלימו את הטבלה.

מילה נוספת (פועל או שם) מאותו שורש	שורש	המילה
		חמוש
		מְקִיף
		הֶבֶט
		יִדְקְקוּ
		נִחִיתָה
		לְהַצִּיֵד
-----		מְצָב
-----		מְטָלוֹת